

Kangasniemen lukion OPISKELU- ja HYVINVOINTISUUNNITELMA

Sisällysluettelo

- 1) Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskelijahuoltopalvelut
- 2) Opiskeluhuollon palvelut Kangasniemen lukiossa
 - 2 a Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto
 - 2 b Opiskeluhuollon henkilöstön työnjako
- 3.A Suunnitelma opiskelijan suojelemiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- 3.B Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa
- 4) Yhteistyö huoltajien kanssa
- 5) Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

1. Kangasniemen lukion opiskeluhuollon kokonaistarve

Kangasniemen lukion opiskelijoiden opiskeluhyvinvointia seurataan lukuvuosittain kunnan toimesta toteutettavan Kouluhyvinvointikyselyn avulla. Lisäksi lukion ryhmäohjaajat organisoivat useita kyselyjä Google Forms työkalulla opintojen edetessä.

Keväällä 2020 opiskelijat vastasivat, miten huhti- ja toukokuun etäopiskelu jakso vaikutti jaksamiseen ja opintojen etenemiseen. Yleisesti voidaan kyselyn perusteella todeta, että pieni osa kuormittui lisääntyneistä kirjallisista töistä. Pääosin opiskelu sujui ja eteni hyvin myös netin ja MEET opetuksen välityksellä. Muutamat opiskelijat hakeutuivat opiskeluhooltoon epävarmassa terveystilanteessa. Kyselyn pohjalta etäopetusta kehitettiin ryhmä - ja tiimi tehtävien palautuksen suuntaan.

Syyslukukaudella 2020 1A ryhmänohjaaja tiedusteli opiskelijoilta, miten lukio-opinnot ovat käynnistyneet. Nämä tulokset välitettiin sellaisenaan huoltajille, koska perinteistä aloittavien opiskelijoiden vanhempainilta ei pystytty terveystilanteesta ja turvallisuusohjeista johtuen järjestämään.

Lukion 1.-2. vuosikurssin opiskelijat vastaavat joka toinen vuosi valtakunnalliseen Kouluterveyskyselyyn. Kyselyn tuloksia voi tarkastella netissä. Yleisesti voidaan todeta, että lukiolaiset ovat pääosin motivoituneita ja heillä on elämänhallintaan riittävät keinot ja tukiverkkoa sekä ystäviä rinnallaan.

Kyselyn tuloksia voi tarkastella paikkakunnan perusteella netissä. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset>

2. Opiskeluhuollon palvelut Kangasniemen lukiossa

Lukion opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoitona. [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 2 ja 3 §.]

Lukion opiskeluhuollon kokonaisuuteen sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoollon palveluiden järjestämisestä vastaa lähtökohtaisesti oppilaitoksen sijaintikunta.

Opiskeluhoollissa huolehditaan kaikkien opiskelijoiden mahdollisuudesta osallistua opiskeluhoollon suunnitteluun ja kehittämiseen. Opiskeluhoito on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhoito palveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Opiskeluhoollon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvien opiskeluhoolloryhmien toiminta on osa opiskeluhoollon kokonaisuutta. Opiskeluhoolloryhmiä ovat 1) opiskeluhoollon ohjausryhmä, 2) oppilaitoskohtainen opiskeluhoolloryhmä sekä 3) tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14 §.)

2. A Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoito

YHTEISÖLLINEN JA YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOITO

YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOITO	YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOITO
<ul style="list-style-type: none"> · Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä yhteisöllisenä opiskeluhoitona · Opiskeluhoito on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden <ul style="list-style-type: none"> ○ osallisuutta ○ oppimista ○ hyvinvointia ○ terveyttä ○ sosiaalista vastuullisuutta · Edistetään ja seurataan opiskeluyhteisön <ul style="list-style-type: none"> ○ hyvinvointia ○ opiskeluympäristön terveellisyyttä ○ turvallisuutta ○ esteettömyyttä · Suunnittelussa mukana opiskelijat ja huoltajat · Yhteistyötä tehdään myös kunnassa nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa · Koko koulun henkilökunnan vastuulla 	<ul style="list-style-type: none"> · Yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluhoitojen palveluja, joita ovat <ul style="list-style-type: none"> ○ opiskeluterveydenhuollon palvelut ○ opiskeluhoitojen psykologi- ja kuraattoripalvelut ○ yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. · Yksilökohtaisen opiskeluhoitojen tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita · Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. · Toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan · Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä itseään koskevilla toimenpiteillä ja ratkaisuilla · Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tarpeen mukaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoitojen tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintamuotoja Kangasniemen lukiossa ovat:

- Koko koulun henkilökunnan vastuu ohjata ja opastaa nuoria
- Opiskeluhuollon ohjausryhmä
- Oppilaitoskohtainen opiskelu- ja hyvinvointiryhmä
- Ryhmäohjaajien jaksopalaverit jakson vaihtuessa
 - Henkilökohtaiset kokeiden palautukset
- Ryhmänohjaus
- Tutor-toiminta
- Yhteisöllisyyttä lisäävät teema- ja toimintapäivät
- Yhteistyö nuorisotoimen, etsivä nuorisotyöntekijän ja seurakunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa

2. B OPISKELUHUOLLON HENKILÖSTÖN TYÖNJAKO (lisätty 31.3.2021)

Opiskelijoiden terveyttä edistävän ja sairauksia ehkäisevän toiminnan sekä sairaanhoitopalvelut Kangasniemellä muodostavat kokonaisuuden.

Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö on erityisesti perehtynyt opiskelevien nuorten ja nuorten aikuisten kehitysvaiheeseen, terveysongelmiin ja opiskelukykyyn vaikuttaviin tekijöihin.

Opiskeluterveydenhuollossa terveydenhoitaja ja lääkäri muodostavat työparin, joka tekee moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa. Terveydenhoitajan ja lääkärin yhteistyöstä ja työnjaosta sovitaan paikallisesti huomioiden toimintaympäristö ja resurssit.

Terveydenhoitajan tehtäviin kuuluvat lukiolaisten terveystarkastukset, terveydenhoito käynnit ja sairausvastaanotto käynnit, osallistuminen oppilaitoksen yhteisölliseen opiskeluhuoltoon, osallistuminen oppilaitoksen päihde- ja kriisityöhön sekä muuhun moniammatilliseen yhteistyöhön.

Lääkäriin työnkuvaan kuuluvat terveystarkastukset, terveydenhoito- ja sairausvastaanotto käynnit, osallistuminen oppilaitoksen yhteisölliseen opiskeluhoolto-, päihde- ja kriisityöhön sekä muuhun moniammatilliseen yhteistyöhön.

Terveystarkastus on keskustelujen, tutkimusten ja terveys ohjauksen muodostama kokonaisuus. Opiskelijan oma näkemys voinnistaan, opiskelusta ja elämäntilanteestaan on keskustelun keskiössä. Keskustelun ja tutkimusten avulla saadaan kokonaiskäsitys opiskelijan terveydestä ja hyvinvoinnista. Opiskelijaa kannustetaan pohtimaan omaa hyvinvointiaan sekä tekemään terveyttä edistäviä valintoja.

Terveystarkastuksessa tehdään tarpeen mukaan terveydentilan perustutkimuksia

Opiskelijalle, joka opiskelee Kangasniemen lukiossa, järjestetään terveydenhoitajan tarkastus ensimmäisenä vuonna. Kangasniemen opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä on lääkäri, joka on terveydenhoitajan konsultoitavissa työpäivän aikana.

Lääkärintarkastus tehdään ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna. Asevelvollisten ennakkoterveystarkastus voidaan tehdä samalla kuin opiskeluterveydenhuollon lääkärintarkastus. Tämän terveydenhoitaja tekee kutsunta vuonna.

Terveystarkastuksissa selvitetään yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan elämäntilanne, elämäntavat, sosiaaliset verkostot ja opiskelu osana hyvinvoinnin kokonaisuutta.

Häntä ohjataan ja tuetaan vahvistamaan voimavarojaan sekä opastetaan tunnistamaan elämäntapoihin liittyvät riskit. Opiskelijan terveydentilaa arvioidaan opinnoista selviytymisen kannalta ja tarvittaessa opiskelija ohjataan lisäpalvelujen piiriin, jos löytyy toimintakykyä uhkaavia tai sitä haittaavia ongelmia. Lisäksi opiskelijan kanssa selvitetään seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvä terveysneuvonnan tarve ja tiedotetaan opiskeluterveydenhuollon tarjoamista palveluista.

Opiskeluterveyden huollossamme toimivat myös kuraattori- ja psykologipalvelut.

Kuraattorin ja psykologin työn tavoitteena on tukea ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia, sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia, opintojen etenemistä sekä ehkäistä niiden keskeyttämistä. Kuraattori ja psykologi toteuttavat yksilökohtaista opiskeluhoitotyötä opiskelijan ja hänen huoltajien/muiden läheisten sekä muiden opiskelijan asiassa mukana olevien ammattilaisten kanssa. Lisäksi kuraattori ja

psykologi osallistuvat oppilaitoksen yhteisölliseen työhön oman ammattinsa edustajana sekä toimii

moniammatillisessa yhteistyössä oppilaitosten sisäisten ja ulkoisten verkostojen kanssa.

Kuraattori tuo sosiaalialan asiantuntijana opiskeluhuollon toimintaan kokonaisvaltaisen näkökulman opiskelijan elämäntilanteesta. Sosiaalisten vaikeuksien tunnistaminen ja selvittäminen sekä tukeminen niiden ratkaisemiseksi on olennainen osa oppilaitoksen sosiaalityötä. Kuraattorityön painotus on ennaltaehkäisevässä ja varhaisessa tuessa ja opiskelijoiden ongelmien varhaisessa selvittelyssä. Opiskelija voi hakeutua/ohjautua kuraattorin luo, jos mieltä askarruttaa mm. opintoihin, vuorovaikutussuhteisiin, perheeseen, tunne-elämään, arjessa selviytymiseen, päihteiden käyttöön, talouteen, asumiseen, kasvuun - ja kehitykseen tai opiskelun siirtymävaiheisiin liittyvät asiat.

Psykologin yksilötyön pääpaino on psykologisessa ohjauksessa ja neuvonnassa, oppimis- ja keskittymisvaikeuksien selvittämisessä sekä mielen hyvinvoinnin tukemisessa. Työ pitää sisällään yksittäisen opiskelijan kanssa käytävät tukikeskustelut, oppimisvaikeustutkimukset ja moniammatilliset tapaamiset.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö pitää kuraattorin ja psykologin osalta sisällään mm. osallistumisen yhteisöllisen hyvinvointityöryhmän toimintaan sekä toimintamallien (mm. poissaolo-, kiusaamis-, väkivalta-, päihde- ja kriisitilanteissa) laadintaan, päivittämiseen ja soveltamiseen oppilaitoksessa. Lisäksi yhteisölliseen työhön kuuluu esim. yhteisten tapahtumien suunnittelu ja niihin osallistuminen sekä yhteistyö arjessa oppilaitoksen henkilökunnan kanssa asioissa, jotka edistävät opiskelijan tai koko yhteisön hyvinvointia.

Opiskelija voi hakeutua kuraattorin ja psykologin vastaanotolle oma-aloitteisesti, huoltajien, opettajien, terveydenhoitajan tai muun yhteistyökumppanin ohjaamana. Palvelut ovat vapaaehtoisia ja luottamuksellisia. Tarvittaessa kuraattori ja psykologi ohjaavat opiskelijoita muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin tai kutsuvat yhteistyökumppaneita opiskelijan tueksi.

KANGASNIEMEN OPISKELUHUOLLOSSA TYÖSKENTELEVÄT

KOULUPSYKOLOGI kaikilla kouluilla. Puh. 040 054 9528,

etunimi.sukunimi@etelasavonha.fi

KURAATTORI Mia Paavilainen kaikilla kouluilla. Puh. 040 139 7644,

mia.paavilainen2@etelasavonha.fi

TERVEYDENHOITAJA Kirsi Laitinen / Kankaisten yläkoulu ja lukio

Puh. 040 071 0716, kirsi.s.laitinen@etelasavonha.fi

OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

Terveystarkastuksen vastaanotto on avoin Kansis-keskuksessa kaikille opiskelijoille ajanvarauksella. Terveystarkastaja ja lääkäri suorittavat laajat terveystarkastukset lukiossa 1. ja 2.vuosiluokan opiskelijoille sekä tarvittaessa yksilöllisen tarpeen mukaisesti kaikilla luokka-asteilla. Oppilashuoltotyö sisältyy terveystarkastajan päivittäiseen työnkuvaan.

Erityistyöntekijöiden palvelut ja erikoissairaanhoidon ohjaaminen hoidetaan tarvittaessa myös opiskeluterveydenhuollon kautta.

Kouluyhteisön terveellisyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyen suoritetaan tarkastukset määräajoin koulussa (3 vuoden välein) eri yhteistyötahojen kanssa.

3. A. Suunnitelma opiskelijan suojelemiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, sisältyy Lukion tasa-arvosuunnitelmaan 2020

<https://docs.google.com/document/d/1JRqiudF4GyvyVBtatukAjHRNspDza-Clr8sTqywRekl/edit>

3. B. Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa

<https://docs.google.com/document/d/1Gup4bekkH5YRi3OluBBObtngd6Qmu8PFC9SKPCNKRp/edit#heading=h.w2mpzjcupl0r>

4. Yhteistyö huoltajien kanssa

Ryhmäohjaajat toimivat linkkinä opiskelijoiden, huoltajien ja henkilökunnan välillä. Vanhempainiltoja järjestetään kaikilla vuosiluokilla kerran lukuvuodessa. Lukion yhteisöllinen opiskelu- ja hyvinvointiryhmä pyrkii kokoontumaan kahdesti lukuvuodessa ja siihen osallistuvat oppilaskunnan puheenjohtaja, huoltajien edustaja, nuorisotoimen – ja seurakunnan edustaja, opiskeluhuollon edustajat, nuorisotoimen - ja seurakunnan nuorisotyöntekijät, oppilaan ohjaaja ja rehtori.

Lukion henkilökunta ja oppilaskunnan edustajat tekevät yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa työelämään tutustumisen merkeissä sekä osallistumalla paikallisesti järjestettäviin tapahtumiin. Kangasniemellä toimivat harrastus seurat organisoivat erilaisia tilaisuuksia, joihin opiskelijoidemme on mahdollista osallistua opiskelun ohessa.

5. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhooltosuunnitelman mukainen toiminta käynnistyy lukion opiskelujaksojen käynnistyttyä syyslukukaudella ja toimintojen resursoinnin määrittelyn pohjalta kunkin lukuvuoden toimintasuunnitelmaan.

Opiskeluhooltosuunnitelma päivitetään lukuvuosittain LOPS 21 kriteerien mukaisesti yhteistyössä opiskeluhoollon henkilökunnan kanssa.

Rehtori aikatauluttaa lukuvuoden kokoontumiset yhdessä opettajakunnan kanssa ja kutsuu eri toimijatahot kokoon yhteisöllisiin opiskeluhoolto kokouksiin. Opiskelijan yksilöllinen monialainen opiskeluhooltopalaveri järjestetään yhteistyössä opiskeluhoollon toimijoiden kanssa.

Lukuvuoden päätteeksi on järjestettävä kokous, jossa yhdessä arvioidaan toiminnat, jotka ovat onnistuneet ja kehittämisen kohteet.

Lukiolaki 714/2018

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)

Lukion opetussuunnitelman perusteet LOPS 2021

Kangasniemen lukion kriisisuunnitelma 2020

Kangasniemen lukion tasa-arvosuunnitelma 2020